

DÉLMAGYARORSZÁG

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal Szeged,
Korona-utca 15. szám
Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal IV.,
Városház-utca 3. szám

ELŐFIZETÉSI ÁR SZEGEDEN:
egész évre . K 24 — félévre . . . K 12 —
negyedévre . K 6 — egy hónapra K 2 —
Egyes szám ára 10 fillér.

ELŐFIZETÉSI ÁR VILÁGON:
egész évre . K 28 — félévre . . . K 14 —
negyedévre . K 7 — egy hónapra K 2.40
Egyes szám ára 10 fillér.

TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 305 — Kiadóhivatal 336
Interurbán 305
Budapesti szerkesztőség telefon-száma 128—12

A szegedi egyetemi küldöttség a kormánynál.

— Khuen és Zichy nyilatkozatai. —

(Saját tudósítónktól.) Imponálóan nagy számban, az ország szellemi életének sok vezéremberével vonult Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Zichy János gróf közoktatásiügyi miniszter elé az a hatalmas küldöttség, amelyet nagy szeretettel és munkálazzal toborzott össze a szegedi egyetem érdekében vívott harchoz kiváló polgármestere, Lázár György dr. Hogy a küldöttség járásnak nem lehetnek pillanatnyi eredményei azt előre tudhatta mindenki. Badarság lett volna, a legtávolabbról is arra gondolni, hogy a föltétlenül hatalmas és tekintélyes küldöttség előtt Khuen és Zichy miniszterek nyomban ki fogják jelenteni, hogy legyetek nyugodtak jó fiúk, nesztek itt van a harmadik egyetem, a tiétek, nektek adjuk, vigyétek. Az ilyen nagy horderejű kérdésekben való döntést nem küldöttségek útján hozzák az ország tudomására, hiszen tudnia kell mindenkinek, hogy a minisztertanács még nem foglalkozott a harmadik egyetem dolgával és hogy a közoktatásiügyi miniszteriumban is csak most folynak az előkészítés és puhatolódzás terhes munkái.

A küldöttségjárásnak tehát szerintünk csak kettős célja lehet:

1. Csoportosítani kívánta a minisztereknek átnyújtott memorandumban a döntés előtt végleg és újból azokkal a hathatós érvekkel, amelyek a harmadik egyetemnek Szegeden való föllállítását, minden más hasonló irányú kívánságnál fölé helyezik.

2. Reprezentálni akarta, hogy nemcsak a Délvidéknek, de az ország tekintélyesen nagyobb részének kívánsága, hogy a harmadik egyetem Szegeden létesüljön. Ez a két nézőpont minden bizonytalanságot nyomosan kerül mérlegelés alá, ha majd a döntés utolsó állomásához jut el a kormány és így a mai küldöttségjárás, amely céljait — ezt a legteljesebb bizonyossággal állíthatjuk — elérte, nagyot lendített a szegedi egyetem ügyén.

A küldöttséget a képviselőház nagy kupolatermében fogadta Zichy János gróf és nyomban utána Héderváry Károly gróf. Az egyetemet kérők szónoka természetesen Lázár György dr. polgármester volt, erős logikájú, ékes beszédére mindkét miniszter a Szeged ügyei és fejlődése iránt való nagy szeretettel válaszolt.

A szegedi egyetem érdekében való küldöttségjárásról részletes tudósításunk ez:

A küldöttség tagjai.

Sok vidéki és azok, akik Szegedről vettek részt a küldöttségben, a reggeli hat órai gyorsvonattal utaztak Budapestre. A szegedi

állomáson legalább is érdekes meglepetés várta az utasokat. A Délmagyarország ugyanis az egyetemért folytatott harc nagy komolyságát és benne Szeged előkelő helyzetét és rátermettségét kívánta reprezentálni, hogy a mai napon hatalmas terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Lapunknak ezt az egyetlen számát az állomáson ingyen osztogatták, ami fokozottan ismétlődött meg Budapesten, különösen a képviselőház körül. Szeged barátai nagy örömmel üdvözölték a nyomtatott betűknek a nagy kulturharchoz érkező segédcsoportját.

A képviselőház pazar pompájú kupolatermében féltenekettőkor kezdett gyülekezni az egyre sokasodó küldöttség, amely végeredményében több száz főnyire szaporodott föl. A küldöttség tagjai közül a következőknek neveit sikerült följegyezni:

Jászay Géza, Holczér Dániel, Pényes Marcell, Várhelyi József, Bokor Adolf, Barmoss György, Weiner Miksa, Tallián Béla, Löw Immanuel, Holtzer Tivadar, Kállay Albert, Balassa Armin, Balassa József, Sáfár László, Engel Lajos, Palóc László, Rónay Jenő, Glattfelder Gyula, Ligeti Miklós, Vágó Pál, Magyar Gábor, Ligeti Jenő, Sümegi Vilmos, Rákosi Jenő, Pósa Lajos, Reök Iván, Vastagh György, Gallovich Jenő, Szilassy Zoltán, Cicatricis Lajos Ósográdmegye főispánja, Máteffy Ferenc szentesi polgármester, Vázsonyi Vilmos dr., Biró Károly szabadkai polgármester, Kiss Arnold, Weiner Miksa, Purgly Sándor szabadkai főispán, Hanke Ferenc zombori polgármester, dr. Konnyovits Dávid, Kunfalvy Nándor, Zimányi Gyula, Jójárt Illés, Schütz Antal, Papp Zoltán, Kunfalvy Nándor, Makkay Aladár, Nagy Sándor, Pálffy János titkár, Pálffy Dániel, Böhm Ede, ifj. Vastagh György, Galambos Ignác dr., makói polgármester, Balázs Ferenc gyáros, Strilich Béla zentai főszolgabíró, Dálnoki Lajos, Csery Gyula, Cserzy Mihály, Walter János, Rónay Jenő, Podmaniczky Endre báró, Balla Aladár, Ambrozovics Lajos ny. főispánok, Grecsák Károly kuriai bíró, Heinrich Antal dr., Dániel Ernő báró a D. M. K. E. részéről, Justh Gyula, Falcione Árpád, Korpás Pál esperes plébános, Babarczy Ferenc, Hegedűs Ferenc, Gerliczy Ferenc báró, Kelemen Béla dr., Gluckmann Bertalan, Holya Lajos, Kónyi János, Pallavicini György örgróf, Dániel Pál, Bogdán Zsivkó, Gelléri Mór, Gromon Dezső, Lévy Lajos báró, Lukács György volt miniszter, Sztojka Kálmán, Nagy Sándor, Mogán Béla dr., Teleky Arvéd gróf és Döry Pál a D. M. K. E. budapesti osztálya részéről, Hock János, Kállay Tamás, Eitner Zsigmond, Zlinszky István, Déry Zoltán, Holló Lajos, Kende Péter Barát Armin, Herczl Manó dr., Csernoch János, Hegedűs Kálmán, Hosszu Vazul lugosi püspök, Kmethy Károly, Károlyi József gróf, Ullmann Adolf, Preszly Elemér, Muzsa Gyula, Siegescu József egyetemi tanár, Wittmann János, Hámary László, Pál Alfréd, Pásztor József, Blaskovits Ferenc, Striegl F. József, Návay Tamás, Gromon Dezső, Kállay Ubul, Vojnits Sándor, Mártonffy Márton, Erdős Sándor, Szemző Gyula bajai főispán, Návay Lajos, Lengyel Zoltán, Szüllő Géza, Zichy Nándor gróf, Antal Géza, László Kálmán és több, Szegedről fölkerült újságíró is.

Tizenkét óra előtt lehetett néhány perccel, amikor a küldöttség hatalmas félkört formálva föllállott és Gerliczy Ferenc báró társaságában megjelent a kupolateremben Zichy János gróf közoktatásiügyi miniszter. Nagy éljenzés fogadta, amelynek lecsillapultával a polgármester a következő beszédet mondotta:

A polgármester beszéde Zichy János grófhoz.

Nagyméltóságú vallás- és közoktatásiügyi miniszter ur! Kegyelmes uram! Nemcsak Szeged városának, nemcsak a szomszédos megyei és városi törvényhatóságoknak, hanem Magyarország egész alsó részének nevében jelentünk meg ma Nagyméltóságod előtt azért, hogy évszázados sérelmünk orvoslását, egy a magas kultúra jegyében forgó kívánságnak kielégítését kérjük.

Kérelmünk Magyarország tanulmányügyének oly magas régióban forog, s ekként az alvidék kulturális jövője szempontjából fontosság dolgában annyira predominál, hogy annak érzete föltölte köztünk a vallás, nemzetiség, társadalmi osztályzat, politikai hitvallás és a közigazgatási keretek által vont válaszfalakat: Alsómagyarország népe tömör légióként áll Nagyméltóságod előtt. Igen, itt áll, tömör, lelkesült légióként Alsómagyarország népe azért, hogy akkor, amikor Nagyméltóságod bölcsesége, a felsőbb kultúra iránti érzéke és tettekre kész energiája Magyarország felsőbb tanügyének új, immár nélkülözhetetlenné vált hajlékok föllállítását aktuális politikájának céljaként napirendre tűzte, az én szerény ajkaimon keresztül, az Alvidék javára Szegeden, az Alvidék e gócpontján egy tudományegyetem föllállítását kérje.

(Negyennégy törvényhatóság kívánsága.)

Szeged város közönsége ezen, az ország 44 törvényhatósága által erkölcsileg támogatott s örömmel jelzem, a koronás király jóindulatától kísért kérelmével részint magában, részint a szomszédos törvényhatóságokkal együttesen az utóbbi 32 év alatt már ötödször járul a közoktatási kormány mindenkor feje elé, háromszor jelent meg őfelsége trónjának zsámolyánál. Már ez a szívós, következetes magatartás is igazolja, hogy igazsága van, mert egy közjogi test kérelmében csak akkor lehet ily szilárd és következetes, ha annak alapját az erkölcsi igazság megin-gathatlan sarkköve képezi. De eltekintve a közéleti filozófia ezen momentumától, egy tekintet Magyarország tanulmányi térképére, ad oculus demonstrálja azt, hogy — eltekintve az elemi, közép- és szakiskolák dolgában főnforgó hason helyzettől — míg Magyarország felső fele a magasabb tudományosságot fejlesztő és terjesztő intézetekkel bőségesen ellátva van, addig Magyarország alsó fele két szerény jogi szakiskolán túl e vonatkozásban teljesen ellátatlan.

Tudjuk mi azt, hogy a két országrész kultúrája között való ezen különbséget történeti, mondhatni világtörténeti események el-lentáthatatlan ereje idézte elő; de tudjuk azt is, hogy amit a világtörténeti események harci zaja kultúra dolgában elrontott, azt békés idők komoly, öntudatos munkája után helyreállítani a legszebb államférfiai föladat.